

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J Á N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellem részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, hirdetések intézendők.

A magyar hirlapirodalom.

Nem élünk nagy idöket, még a millennium szép, nagy évét is elfeledtük: a hétköznapi igáját vonjuk mindnyájan. „Önálló vámterület“ és „Katholikus autonomia“ csak jelszavak, akár az irodalomban a „Modernség“ a színművészetben — jellemző idegen nevének — a „verismo“ vagy a jótékonyosság terén például a „mensa academika“. Országunk szellemi és erkölcsi életének egyik ágában sincs olyan uralkodó, oly mindent delejes erővel magához vonzó eszme vagy jelenség, semmiféle téren nincs olyan nagy ember, hogy az ország zömét a lelkesülés heve járja át már nevének említésére is. Az egy kivétel Jókai... volna, ha gazdag képzeletének kaleidoszkopját nem rázná fel ma is olyan sűrűn, mint évekkel ezelőtt, mikor még nem egyetlen hirmondója volt a Petöfi, Pálffy stb. tizek társaságának.

És mi lehet oka meddőségünknek? miben kereshetjük magyarázatát, hogy anyagi érdekeink gondozói közt úgy, mint a legszellemibb működés térein, nem magasodik ki egy-egy korszakalkotó alak — nem beszélve Jókairól, a ki már rég korszakot kezdett és nemzedékeket lelkesített? Miért nincs a politikában egy Széchenyi Istvánunk, vagy Deák Ferenczünk, a kinek a szavára mindannyian esküdnénk, a tudományban egy Brassai Sámuelunk vagy Pulszky

Ferenczünk, a szépirodalomban egy új Jókaink?

Ugy hisszük, hogy az e kérdésekbe foglalt gondolatok nem oly sivarak, nem olyan vigasztalanok, hogy feleletükben ne lenne ott a megnyugtató elem; sőt ellenkezőleg.

Annak idején, mondjuk hetven évvel ezelőtt, még olyan mélyen bele voltunk ásva a szellemi jobbagyság szomorú állapotába, hogy csak az egyetlen Széchenyinek hatalmas, villámszerű hirtelenséggel és fényvel feltűnt szelleme rázhatott fel s ébreszthetett öntudatra, lelkesíthetett önképzésre, munkára és mindarra, a mi együtt jár az emberi méltósággal, a vezér nyomában aztán támadtak kapitányok, kik a dicső emlékü szabadságharcot idézte fel; de akkorra már meg voltak mutatva a hazai ipar, kereskedelem, a szellemi fejlődések sokféle ágazó utjai. Még a „fátyol alatti idők“ is, bár lassan, érlelték a magyarság boldogulásának gyümölcsseit. Barmennyire volt is korlátozva a sajtószabadság az irott és nyomatott betű messze és mélyen hatott. Ma — szegény! — nincs Magyarországon közlönye a művészeteknek; a hatvanas években bizony volt; s akkorra esik művészetünknek a közönség szeretetében megszilárdulása. 1867, a kiegyezés, a koronázás éve, végkép felszabadította a szellemeket; ezóta csak mondva csinált nagy emberünk van sok, valódi nagy pedig kevés; de azóta tart idöszaki sajtónknak minőségben és

menyiségben gyarapodása, kifelé hatásának és belső erejének óriási emelkedése. Iróink egyszersmind hirlapírók.

A sajtó még ott is életet teremt mesterségesen, a hol egészséges, intenzív élet nem volt. A sajtóra mulhatatlan szüksége van az emberi működés minden ágának; ez veszi elejét a hűtelen sáfárok gazdálkodásának; ez közli az eredeti eszméket a lassabb gondolkozású tömeggel; az idöszaki sajtó, a szaklapok özöne egészíti ki az újabb tudás és figyelmesebb gondolkodás anyagával azokat az ismereteket, a melyek az illető szakmivélői a maguk iskolájában vagy önképzésükre szolgáló könyveikben szereztek.

Ezt a sokoldalú és aprólékos, különben pedig rendkívül fontos szolgálatot csak olyan erők tehetik, a melyek a hozzávaló aprólékos munkát, a szakmák al-szakcsoportjainak hangyaszorgalommal feldolgozását szinte mikroszkopikus vizsgálattal, elmélyedve nézik. Ezek az erők nem mozoghatnak nagy vonalokon. Nagy, éretörő szellemeket viszont az apró munkákra nem lehetne befogni. Hálával tartozunk azoknak, a kik a külön mezőket, a tudás vagy bár az ipar speciális szakmáit lelkiismeretességgel művelik. Bűszkék lehetünk sajtónknak oly elágazott voltára: arra a száz meg száz szaklapra, a mely a csupán magyar nyelven több mint 1160 hirlapunk és folyóiratunk óriási tömegét teszi.

Tiszteljétek a sajtót, a mig hivatott

A TISZAVIDÉK TÁRCZÁJA.

A legszebb asszony.

Irta: Váczy János.

Reszketve veti le sugarát a nap a derült égről s játszadozva ringatózik a rózsalombon, mintha csak szólta: én vagyok a boldog, nem zavar meg semmi. — Haj pedig e rezgés mást is susoghatna talán.

Elnézem, mély gondolatokba merülve s az a csalódáshoz szokott szív mintha sejtetné velem, hogy nem a boldogság rezgetteti meg a nap sugarát, hanem fájó érzelmének kifejezése az.

S mig így gondolkozom, lelki szemem odaröpíti tekintetét a legszebb asszony ablakára. — Ott látom azt a gyönyörű arcot, melyen virul az élet, s látom a ragyogó szemet kisugárzani. — Oly szép, oly boldogító e tekintet s mégis mintha reszketnének e sugarak is, mintha fájó szív szenvedését látnám bennök.

Ah, de visszarettenek e gondolattól. — Nem, nem lehet boldogtalan az a szépség, azok a sugarak az élet örömeinek kilövelései lehetnek csupán. Egy oly kábitó kebel nem rejthet szenvedő szívet. Nem, az nem lehet.

De, oly gyakori a csalódás, s lelkem mindig erősebben támogatja gondolatomat. —

Betekint e lélek a családi fészekbe s ott áll meg a legszebb asszony mellett s látom az igéző tekintetet oda tapadni egy férfi arczára, látom a hókort ott nyugodni a férj vállain s lelkem rettegve húzódik vissza a képtől s beszél a szívbe: nézd, nézd a rózsaszálát, mint borul a kóró fölé.

S a szív megérti a szót, lánggra gyul, túszára kel érzelmével s szánó pillantásokkal kíséri tovább a legszebb asszonyt.

De hiszen, jogom sincs a szánakozásra s nem is fogadja el azt tőlem, nem tekint ő könnyes szemembe ha keservek, — nem hallgat ő az imádat szavára, ha édes álomból felébredve sóhajtok az álomkép után, melyben karjaiba zárt s édes mámor közt suttogta ajkam feléje: csak te, egyedül te üdvözíthetsz, csak te, egyedül te emelhetsz a boldogság legmagasb fokára engem, legszebb asszony.

És mégis szánakozom mint a letört virág felett, mely lecsüngve az ágról, szépségét hervasztani kénytelen.

Szegény virág, szegény asszony, melyitek érdemi meg a szánakozást? A virág-e, mely tehetetlen önmagával, az asszony-e, ki kitarthatná karjait az után, ki örvöngve tekint feléje? — Azt oda köti a kertész az ághoz, ezt oda kötötte a frigy, s melyik kötés az erősebb? Az, nem tépheti szét kötelékét, ez sem tépi el azt s hervasztja öma-

gát mint az öngyilkos, ki lassan ölé méreggel oltja ki életét.

Vagy talán megérdemli sorsát a legszebb asszony?

Ne ítéljük el őt, ne mondjuk ki neki, hogy sorsod ünkezedbe van letéve, ne mondjuk, hogy tárd ki csak karjaidat s hagyd felébredni szivedben a szerelem lángját. Ne mondjuk, hogy öleld magadhoz az epedőt s látni fogod, hogy a boldogság virulást szerrez, nem ül majd arcodra a hervadás, s ha kioltódik az élet, oda vánszorog sirodhoz az, ki epedett érted, tetűz sirod hantjába egy-egy virágot s zokogva susogja le hozzád: Almodjál rólam, boldogtalan legszebb asszony!

S lehatol-e a szó a sirba? — Lehatolhat, felpattanthatja a koporsót, nem ébred föl többé szerelemre a nyugvó s csak szelleme zokoghatja majd: éltem és nem éltem, a boldogság sugárzott le arcomról, pedig a boldogságot nem ismerheti más csak az, ki szeretett.

Te nem ismerted legszebb asszony azt, legszebb asszony és legboldogtalanabb te voltál a világon s az az egy, ki úgy epedteit egy csöködért, mint a nap hevétől lefönyadt fűszál a harmat után. Boldogítani csakis a szerelem képes.

kezekben van! Legyen bár a legkisebb vidéki lap, mely a maga körében hasznos tudást terjeszt több áldás tapad hozzá, mint akármilyen lángelméjü, hódító Napoleonok világraszóló de siralomfakasztó nagy gondolataihoz.

A gépgyári-ügynökök ravasz fondorlatairól.

Épenséggel hihetetlen és tisztán megmagyarázhatatlan, hogy a gazdasági-gépmáshoz tartozó gyárosok és kereskedők mily soká tűrik azon megbocsáthatatlan lethargikus állapotot melyet — egy-néhány kivétellel — valamennyi szakmabeli ügynök ravasz fondorlatai létesítenek.

A gazdasági szakma irányadó köreiben ezen ügyben már több ízben értekeztek és egész komolyan állást foglaltak ügynököknek szinte hallatlan üzelmei ellen, melyek jömlétüket aláássák, szakmájukat majduem a legalacsonyabb fokra süllyeszti és mely által egy a gyárost, valamint a félt a legvakmerőbb és legfurfangosabb módon elámitják, csak hogy bármiképpen is — a tisztesség rovására — létüket biztosítsák. Az irányadó körök ezen törekvése azonban nem érte el a kellő eredményt, sőt azon igazán sajnálatos tapasztalatra jutottak, hogy ezen szédelgést és furfangot egynémely vállalat maga is támogatja.

Hogy közelebbről megvilágosítsuk milyen közegekből állanak ezen ügynökök, elég megemlítenem, hogy ezek többnyire — kevés kivétellel — kiszabadult fegyenczekből, a vidékről idevetődött, vagy vállalkozásaikban hajótörést szenvedett fővárosi különféle szakmához tartozó kereskedőkből és más kétes existenciájú egyénekből telnek ki. — Ezek üdvüket elsősorban a csábító czimvel ellátott hazai gyárosoknál keresik.

Ezekhez ragaszkodnak a hiénáknak nevezhető ügynökök, kik valóságos nyügré vannak az országnak és jól tudván azt, hogy ily czégeknek a legkönnyebben szereshető az ügylet, levélileg ezek képviselőteért pályáznak, melyben kiterjedt ösmerettségükkel és egyéb jó tulajdonságaikkal dicsekednek és sok és jó ügyleteket helyeznek kilátásba.

Az ily levélre a gyáros, illetőleg keres-

kedő ezen ismeretlen jellemmel bíró egyént ellátja mindazon kellékekkel, melyek egy jellemes jóhitelű ügynököt illetnek, sőt némelyeknek megadatik az engedély is, hogy magukat a jóhiszemű vevő előtt felügyelő, központi felügyelő mérnök, stb. nevezzék meg.

Ezek után bizva nagy beszélő tehetségük a tapasztalatlan földmivelőnél megkísérik szerencsésüket oly módon, hogy támaszkodva a földmivelő tapasztalatlanságára, mindent daczára annak, hogy maguk is (az ügynökök) laikusak — bő beszédükkel látszólag meg tudnak magyarázni, mely cselekedés azonban egy értelmes szakavatott földbirtokos, — vagy kereskedővel szemben természetesen nem sikerülhet.

Mihamarább azon tapasztalatra is jönnek ezen kétes jellemű egyének, hogy a földmivelő kivel dolguk van, vagy keveset vagy épenséggel semmit sem tud irni és olvasni és ekkor a földmivelő sorsa eldőlt.

Hogy egyrészt a munkát megkönnyíthessék maguknak, másrészt pedig a gyárosnak — vagy kereskedőnek mint tehetséges ember bemutatkozhassék, áldozatul — ily szélhámos ügynökök — jómódu földes gazdát választanak, drága gépet ajánlanak neki, melynek árából azonban igen sokat leengednek, csak hogy a vevőt a megrendelő levél aláírására bírják, ki azon hiszemben, hogy kiváratához mért géppel lesz ellátva, ezt meg is teszi; azonban a paraszt tervez, de az ügynök végez. A rendelő-jegy a választottnál sokkal olcsóbb jegyűt tartalmaz, melyet a földmivelő nem választott és nem vett és tudatlanságában az ügynök által beírni engedett.

A czég semmi rosszat sem sejtve a rendelést összes kellékivel u. m. a vevő vagyoni állapotát feltüntető hiteles jegyzékkel, váltó a vételéről stb. megkapja. A rendelést a vevőnek egész szabályszerűen, sőt ajánlott levélben elismeri, melybe ez semmi rosszat sem sejtve belenyugszik; hiszen sem ő, sem a czég még ekkor nem tudja, hogy tulajdonképpen be vannak csapva. Az ügynök ekkor meglehetősen magas jutalékát követeli, melyet a czég, miután mindent rendben talált és a vevő sem emelt kifogást, kifizeti, hogy a tehetségesnek bizonyult ügynöknek kedvét a további utazásra el ne vegye.

Miután a vételár a vevő ingatlanaira te-lekkönnyűleg bekebelezetik, a gép a vas-utra lesz adva. Rendeltetési helyére megérkezve az értesítés kézbesítettik a vevőnek, ki a gép hazavitelére a szükséges lovakkal és kocsikkal az állomásra igyekezik, hol a pénztárhoz utasítják a furvardij lefizetése végett. — Ruhájához kötött zacskót előhuzza nagy buzgalommal számolja le a pénzt, mire a szállító levél rendelkezésére bocsátatik, melylyel a czimére érkezett gépet neki kiszolgáltatják.

Most a magával hozott eszközökkel és munkaerővel neki gyürkőzik, hogy a nehéz terhet hazaszállítsa. — Ekkor leguagyobb rémületére veszi csak észre, hogy egy egészen más csekélyebb értékű és szükségletének egyáltalán meg nem felelő gép érkezett meg. A sajnálatra méltónak most jó tanácsra volna szüksége, de ki az, ki ezt neki megadhatná? A szerencsétlen nem veszi át a gépet, ir rögtön a gyárosnak, hogy nem oly gépet kapott, mint a milyent rendelt, melyre rendszeren 2—3 tanuja is van és miután a szállítóczég is teljes igazságában érzi magát és az üzlet ily előrehaladott állapotában nagy költségekbe (jutalék) keveredett, kész a per, melynél mindketten, de egyik okvetlen t. i. vagy eladó vagy vevő érzékenyen megkárosíthatnak. Ily gyakori gyalázatos esetek, azután a fenytő törvényszéknél — az ügynök elítélésével végződnek.

Ha a vevőnek tanuja van arra, hogy az ügynök által megcsalott, úgy az eladó a saját — számos hónapokon át szél és zivatarnak kitett és ez által félig használhatatlanná vált — gépet, feltéve, hogy a vasut szállítási- és fekbérlőköltségeinek fedezésére még nem árverezte el, fokozott költséggel visszahozatja. Hogy a szállítóczég — beleértve az ügynököknek kifizetett jutaléka t — aránylagosan óriási veszteséget szenvedett, szükségtelennek tartom részletesebben fejtegetni, annál is inkább mivel az ügynök 100 esetben százszor vagyontalan személy.

Ellenben ha a vevő tanukkal nem bizonyíthatja, hogy becsapták, akkor a legokosabban teszi ha a gépet azon tudatban, hogy egy tapasztalattal gazdagabb, átveszi és előveszi magában, hogy jövőben nagyobb elővigyázattal lesz; ezt azonban a tapasztalatlan paraszt nem teszi. — Tapasztalatlanul és

Tárcza egy tárczáról.

Irta: D'Amant Leó.

A multkor hogy szerkesztő ur, egy tárcza megírása ügyében — hazamentem.

Utközben gondolkozóba ejtett kijelentése, s nem tudtam hamarjában mihez fogjak. Ugyanis arra a konkluzióra jutottam, hogy nehéz dolog egy tárczacikket megírni amikor az ember minden téma híján van.

Eszembe jutott az a grófné, aki hazajön, drága czobolyprémes felöltőjét a már ott várakozó komorna leveszi szoborszerű vállairól, mire ő (már mint a grófné) egy kerevetre dől, a minden jónevelésű grófnéktól megszokott elegáns hanyagsággal. Olyan szép jelenetet irhatnék most le. A grófné duzzog, a gróf keztyűit cspkodja az asztalra. Fel és alá jár a teremben (mert grófok csak teremben szoktak fel és alá sétálni,) majd dühösen megáll; . . . pokoli kacaj; . . . szivartárcza . . . cigaretta . . . rágyújt . . . fógja keztyűit . . . cseuget Jeannak . . . és elmegy „A dieu chère“ veti oda arisztokratikus orrhaugon . . .

Ezt azonban Daudet kollegám oly szépen írta meg, hogy nem vágyódtam e jelenetet jobban „megcsinálni“. Menjünk odébb.

Hah, megvan! Szegény embert irok le, nagy család . . . kilencz gyermek . . . kevés kenyér. Gazdag háziur . . . gyermektelen . . . bus. Micsoda jelenet, amikor kéri a szegény ember egyik gyermekét. Az apa megőrül,

legalább egyfok lesz jó módja — mondja. S én legalább egy szájjal kevesebbet leszek kénytelen etetni. A háziur jön, a választásra kerül a sor. „Melyiket a kilencz közül?“ s végig fogdossa a szegény ember a gyermekeket, s ime egyiket sem akarja odaadni; egyik ezért, másik azért kedves előtte. A háziur bosszusan távozik — finita la comedia. —

Mondhatom az az idea nagyon megtetszett, s meg is irtam volna iziben, ha eszembe nem jut, hogy szintén tehetséges író társam, Jókai Mór el nem írta volna előtem. Ez a világ sora! Egyszer van egy jó ideám, azt is Jókai írta meg.

Majd Oroszországba csatangolt fantáziám a hetmanok és kozákok közé. Ott láttam egy pompás szép asszonyt a fényes pétervári paloták egyikében. Szeretett, szeretőjét megölték, s ő bosszút lihegve követte boldogsága szédülőjét Párisig. A Szajnaparti Babel elég alkalmas volt, hogy rajta üssön szeretője gyilkosára, ki a röviden végző muszka hatalmasság elől ide menekült. Fedora — mert így hívták a szép asszonyt — addig tanulmányozta áldozatát, annyit foglalkozott vele, míg végre maga lett áldozatának áldozatává — belészeretett. Ez igen érdekes dolog; szinte láttam, a mint oly szépen leírtam azt a szerelmi kettőst, a mely minden drámába beillt volna, a mikor Fedora megvallja, hogy mennyire szereti imádoztját. Felséges dolog — így mondja az

egész világ, Sardou „Fedora“-ját olvasva. Tehát ez sem lehet tárczám tárgya.

Amerikába vitorláztam hát. Pumákra vadásztam négy hétig, indusokkal, vérebekekkel, karabélyokkal jól megrakodottan. Már két hétig álltam lesben a barlang nyílása előtt, amelyben egy egész puma-familia ült haditauácsban, megoldandó azt a problémát, hogyan lehetne bennünket elevenen megenni, amikor eszembe jutott, hogy erről meg a „Vadászlap“-ban olvastam egy érdekes cikket.

Beláttam tehát, hogy ily módon nem sikerülend nékem ma tárczát írnom tollat akartam fogni s megírni hogy bocsánatát kérem, de ezuttal lehetatlenséget követel tőlem szerkesztő ur — a mikor remek ideám támadt.

Mondom olyan fölséges valami, a milyent még Európában és a közel fekvő falvakban eddig meg nem írtak.

Mert már nem tartok semmitől, ha csak Amerika és a kapcsolt részek, vagy Afrika virányairól nem jelentkezik valaki, a ki ideáért elvállalja a szerzői elsőbbséget.

Ez esetben elállnék a téma megírásától.

De nini, most veszem csak észre, mára már meg se írhatom a tárczát, mert szerkesztő ur tőlem csak egy tárczát kért; ígérem azonban, hogy ha három éven belül senki sem hajlandó megírni a tárczám témáját a magáénak vallani. közelebb megírom azt én.

Addig is türelmet kérek — cserébe a jelen tárczáért?

meggondolatlanul kötötte az ügyletet, — tapasztalatlanul és meggondolatlanul oda veti magát a veszedelmet hozó örvénybe sodró perlekedésnek.

Ezen utóbbi esetben az ügynökök kikerülnek az igazságszolgáltatás súlyos kezét, míg előbbi esetben a szállítóczég kénytelen az ügynököket a fenytő törvényszék által a tapasztalatlan közönség — és a tisztességes verseny javára ártalmatlanná tenni, vagy egyszerűen elszünetelteti a kárt és elcsapja az ügynököket és akkor nézheti miként folytatják szédelő garázdálkodásaikat a versenyző czégekkel, míg végre beletörnek a bicskájuk. — Sajnos azonban, hogy ezen eljárás nagyon hosszadalmas mely alatt óriási az a pusztítás, melyet ily emberi alakba bujtatott szörnyek véghez visznek.

Szűk itt a tér és rövid az idő arra, hogy minden egyes esetet, mely e téren csak egy év leforgása alatt is előfordul, kellő alakjában szellőztethessük és valóban nem túlzás, midőn azt állítjuk, hogy az itt leirt eset csak elenyésző kis tört része azon ámitási csinyeknek, melyek egy évben előfordulnak, szinte megfoghatatlan furfangos alakban és változatokban.

Szomorú eset ez, melyet minden gazdasági gépszakmával foglalkozó egyén megerősít. Ily tarthatatlan állapotok mellett nincs kétség, hogy minden egyes ki csak valamit ad jó hírnevére és csak egy kis jóakarattal bír, nem fog elzárkozni azon véleményeinkkel szemben, hogy itt sürgős- és gyors segítségre van szükség.

Hogy lehetne ezen fekélyen segíteni és mit kelljen tenni, hogy ezen szakma a létező szakmák mögött a legalacsonyabb fokra ne süllyedjen? Erre csak következő válasz adható: „Létesítsünk egyesületet, mely a szédelő ügynökök ellen állást foglaljon“.

Ezen egyesületnél vezettség egy fekete könyv, mely egy tekintélyes megbízható egyleti tag szigorú titoktartás mellett kezelésére bizassék.

Ezen könyvbe köteles minden tag az üzletében előforduló szédelő eseteket bejegyeztetni és pedig a szédelőt elkövető teljes nevének és lakhelyének feltüntetésével.

Minden tagnak bánatpénz lefizetése és becsületszavának adása ellenében kötelezni kelljen magát mindaddig egy ajánkozó ügynököt sem felfogadni, míg meg nem győződik, az illetőnek a neve a fekete könyvbe elő nem fordul-e, ha igen, úgy ajánlatával egyszerűen elutasítandó; ha ezen utasítást minden tag követi úgy rövid idő alatt kipusztulnak ezen szédelő ügynökök, mert már a fekete-könyvben egyszer megbélyegzett ügynök nem fog sehohol foglalkozást találni és így kényszerítve lesz ezen szakmának hátat fordítani és boldogulását más téren keresni. Ily szédelő ügynökök, kik még a fekete-könyvbe nincsenek megbélyegezve ovakodni fognak ettől való félelmükben szédelőket elkövetni.

Oly czégek, kik ezen egyesület tagjai körébe nem lépnek, erkölcsileg erre kényszerítendők, hogy kijátszások elő ne forduljanak és alig hisszük, hogy létező czég, mely az üzleti tisztességre csak kevés súlyt is fektet, ezen, a szakma érdekét hathatósan védő egyesületből, távol maradna. Sőt valamennyi vidéki gépkereskedők és oly vaskereskedők, kik gazdasági gépek eladásával foglalkoznak, be fognak lépni ezen egyesület kötelékébe, mert a vidéki kereskedők is megsejtenedik, ezen szédelő ügynökök tulajdonát. Sőt inkább más szakmabeli oly kereskedők is örömmel fognak nagy számmal ezen egyesület tagjai közé lépni, kik

ügynökök által magányosokkal részlet üzleteket kötnek m. p. biztosító-intézetek, sorsjegyeknek részlet elárúsításával foglalkozó pénz-intézetek, varrógép gyárosok és kereskedők, bátor szakmabeliek stb. Mert nagy azon bünlajstrom, mely ezen szédelő ügynökökkel kiölthető és több millió veszteségre rug azon összeg, melyet a különböző gazdasági gépvállalatok, kik ügynökökkel dolgoznak, mérlegeikben leírni kénytelenek és sok czégek bukása vezethető vissza ezen szédelő ügynökök káros üzemleire. — Ily erélyes eljárás mellett ezen borzasztó helyzetben egy csapással segítve volna. Magasabb árak érhetőek el és az összeköttetés a vidéki kereskedővel, ki ezáltal — az ügynök miatt — vidékében és üzleti körletében nem háborgattatik, az elgondolható legkellemesebbé válik. — Röviden más szellem, más élet vonul szakmánkba, gyorsabban mint feltehető lett volna.

A felvilágosításért, melyért ezen egyesület az ügynökök felől ad, bizonyos díj követelhető, mely által a egyesületi alap emelkedik.

Az sem titok, hogy minden egyes szakmánkbeli ág nagy összeget ad ki, hogy vevőinknek vagyoni viszonyai felől magát tájékoztassa, nem tulozunk, ha ezen összeget évi 50.000 frtban állapítjuk meg. Mily könnyen lehetne egyesületiükhöz egy kitünő tudakozó-irodát, mely a földbírtokosok, mezőgazdák és vaskereskedők vagyoni viszonyairól megbízható felvilágosítással szolgál, csatolni, mely a fenti 50.000 frtnyi kiadás mellett megerősítés nélkül sikerülne.

Ezen egyesület szaklapot is adhatna ki, mely mindazon dolgokat, mely szakmánk javára és emelkedésére szolgál, jól és hasznosan tárgyalna. Sőt ezen egyesület közvetítő is lehetne oly intézmény létesítésére, mely a gazdasági gép és műszaki szakmának szakképzett egyéneket neveljen. Ezen eszmét rövid uton megvalósítani nem lesz nehéz, ha akad néhány bátor férfi, kik ezt magukévá téve, az egyesület melynek sürgős szüksége mindenki által könnyen felfogható megalakítják.

Ujdonságok.

— Községi képviselőtestületi közgyűlés tartott a f. hó 21-én község háza tanácstermében, mely alkalommal 29 pontból álló tárgysorozat nyert a képviselőtestület által elintézését. A tárgysorozat utolsó pontja volt az, mely leginkább okot szolgáltatott a vitára, ugyanis, több képviselő megbotránkozásának adott kifejezést, hogy Piroška István ur azon időre is fel vette a községi pénztárból a bírói fizetést, mikor hónapokon át sem látogatott a hivatalba s így őt állandóan a II. bíró helyettesítette. Végre a képviselőtestület, arra a megállapodásra jutott, hogy Piroška István állásáról törvényt lemondását tudomásul vette s elhatározta, hogy az által jogtalanul fel vett 2 havi fizetést vissza fogja fizettetni a községi pénztárba.

— Vásár. Országos vásárunk a f. hó 30-án a baromvásárral veszi kezdetét, míg az aprólékos, ugynevezett gyalogvásár május hó 1-én fog megtartatni.

— Táncmulatság. Fényes táncmulatságra van kilátásunk, melynek rendezősege városunk nemesea gondolkozó hölgyeinek sorából került ki, kik még a mulatozás közepett is jótékonyosság gyakorlására gondolnak. A rendezőség mindent elkövet, hogy a táncmulatság minden tekintetben sikerült legyen, mely hogy az lesz, ahhoz kétely sem fér. A mulatságra, mely május hó 1-ső napján fog a városi népkertben megtartatni, a meghívók az elmúlt héten lettek kibocsátva.

— Trachoma-vizsgálat. A belügyminiszter a vármegyéhez intézett egyik utóbbi leiratában arról értesíti az alispáni hivatalt, hogy a trachomabetegeknek vármegyénk területén miként történő gyógykezelésének felülvizsgálásával dr. Bassa Ignác orvost bízta meg. Hogy az inspicziáló orvos mikor jön le Csongrád vármegyébe: erről személyesen fogja az alispáni hivalt értesíteni.

— Névmagyarosítások. Izr. polgártársaink közül ismét 3 család névmagyarosítási kérvénye érkezett a vármegyéhez, kedvezően elintézve. E szerint a belügyminiszter megengedte, hogy Policzer Jakab a nevét Parlagira, Grünwald Andor, Rózsa és Erzsébet a nevüket Gerőre, Deutsch Bernát és gyermekei Dévaira magyarosítsák.

— A Függetlenségi 48-as Népkör e hó 24-én d. u. 2 órakor (saját helyiségében) közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya a párt mostani helyiségének továbbra leendő hasznosbérévétele lesz. Mint értesültünk a kör tagjai két részre oszlának a párthelyiség megválasztása tekintetében: vannak ugyanis, kik igen helyesen, a mostani alkalmassá s a kívánalmaknak megfelelő helyiségében kívánunk megmaradni, míg akadnak olyanok is, kik olcsóbb s kevésbé megfelelő helyiségbe óhajtanak átköltözni. A multban volt alkalmunk tapasztalni, hogy a 48-as kört érdeklő ügyeket mily közmegeledésre intézte el a kör elnöke, ki bizonyosak vagyunk benne, hogy ez alkalommal sem engedni magát egyesektől befolyásolni s csupán a pártérdek szemelöttartásával fog intézkedni a helyiség bérévétele ügyében.

Ugyancsak vasárnap délután 3 órakor tartja a „Polgári Kör“ is tisztújító közgyűlését. Nem mulaszthatjuk tehát el, hogy az érdeklő párttagok figyelmét ezuton fel ne hívjuk azon fontos körülményre, hogy a kör tekintélye mélyen sértve van azon kényszer helyzet által, hogy annak élére miut elnök folyton oly egyén tolja fel magát ki arra legkevésbé érdemes. Sőt egyesek annyira képesek magukat ragadtatni, hogy daczára a közvélemény megnyilatkozásának, mely el-leltmond az erőszak példátlan visszaélései ellen, annyira kizsákmányolják a helyzetet, hogy minden eszközt megragadnak, hogy a tagok jobb meggyőződésüket ne követhessék. — Pedig minden bővebb magyarázat nélkül, mindenki beláthatja, hogy számos tények szolgálnak bizonyosságul arra, hogy az elnököt a multban követett politikai eljárása eléggé disqualificálja ama kitüntetett állásra, melyet annyira fogva tart érdekeinek kielégítése végett.

— Ritka alkalom van most mindennemű butorok rendkívüli olcsó bevásárlására Nemes és Lengyel butorraktárban (Budapest, IV. Egyetem-tér 5.) Ugyanis e jóhírnévnek örvendő czég házlebontás miatt butortermet IV. Kecskeméti-utca 6. szám alá helyezi át és óriási raktárát hallóebédlő- és szalonberendezésekből baszerzési áron alul árusítja. Ajánljuk t. olvasóinknak, hogy butorszükségeiket e szolid asztalos és kárpitos butorraktárban fedezze.

— Vármegyei műtépítés. A 600000 frtos műtépítési kölcsön terhére kiépítendő egy utzakasz munkájának vállalatba adására volt a f. hó 18-án zárt ajánlati versenytárgyalás az alispáni hivatalban. A Mindszentbaki ut kiépítésére folyt a verseny, melyben 4 ajánlattevő vett ugyan részt, de akik közül egy csupán a Mindszenti átkelési szakasz utburkolására tett ajánlatot és így kiesett a versenyből. A három komoly versenyző volt: Tauszig Dávid és Klinger Albert társvállalkozók Szegedről, kik a költséglőirányzatból 9 százalék árendemény mellett, 44887 frt 16 krért ajánloztak az utépítésre; Róheim Náhán Budapestről, aki 2 és fél százalék lefizetést kért az előirányzatra és így ajánlata 50559 frt 70 kr. volt; végül két olasz, Méda Antal és Maroni Franceszko, kik 5 és fél százalékot engedve, 46,613 frt 58 krért vállalkoztak volna a műtépítésre. Csató Zsigmond dr. alispán, a közigazgatási bizottság jóváhagyásának fenntartásával, Tauszig és Klinger szegedi társvállalkozókkal kötötte meg a vállalati szerződést.

Orvosi szaktekintélyek véleménye szerint a Keleti J. budapesti elsőrangú szög által gyártott és föltalált cs. és kir. szab. sérvkötők, orthopaediai gépek, műlábak, egyenestartók (ferdenövésűeknek) a legjobbak és legmegbízhatóbbak. Keleti évek

4. oldal.

óta azon fáradozik, hogy ezen a téren a legkiválóbbat és legtökéletesebbet nyújtsa, a külföldet és a legelső klinikákat tanulmányozta.

— **Aratás előtt.** Vadnay Andor főispán bevonásával a vármegye közigazgatási bizottsági is foglalkozik az aratás nyugodt lefolyásának biztosításán. A mit igen nagyon helyeslünk, mivel hogy hát a hatóságoknak nem pusztán az a feladatuk, hogy oltalmat nyújtsanak a megtámadott jogrendnek, hanem az is kötelességük, hogy a bajt jóakaró beavatkozással csirájában elfojtani igyekezzenek. Vagy ha tulkapások vannak, azokat medrökbe visszazoritani igyekezzenek. A gazdaközösség köréből többeket hívott meg május 1-én tartandó értekezletre Vadnay Andor főispán, a mikor a helyzetről fognak tanácskozni és a munkások esetleges tulkapásai ellen övrendszabályok fogantatásáról gondoskodnak.

— **Megakadt javítási munkálatok.** Hajóhidunkat, mint azt már megírtuk volt, alapos javítás alá vettük; az összes tartó-hajók vízfelületi deszkáját ki kell ujjal cserélni, mivel azok már korhadt állapotban vannak. A munkálatokat már meg is kezdték 3 hajót kivonattak a szárazra, a folytonos áradás következtében azonban felvette azokat a víz. Most nincs más hátra, mint a tiszai védgát tetejére felvinni a hatalmas alkotmányokat, hol a javítási munkák eszközölhetők lesznek.

— **A vendéglők körletét a folyó hó 16-án** vizsgálta meg Dr. Bojniczer Antal orvos vezetése mellett egy egészségügyi bizottság. A bizottság a vendéglők körletében a legnagyobb tisztaságról győződött meg, hogy azonban a megtartott szemlével még nem tettünk eleget a közegészségügynek az nyilvánvaló. Vannak ugyanis egyesek, kik a város kellő közepén 8—10 drb. eladásra szánt sertést javítanak, hizlalnak. Be kell tehát az egészségügyi bizottságnak tekinteni a magánházak udvaraiba s intézkedni, hogy az eladásra szánt sertések ne a belterületen, hanem a város szélén, külön e célra létesítendő hizlalókban javíttassanak.

— **Uj népiskolák.** A képviselőház költségvetési vitájának rendjén Wlassics miniszter tudvalevőleg kijelentette, hogy a népoktatás első szükségleteinek kielégítése céljából mintegy ezer népiskolát kell még felállítani az országban. A miniszter nem maradt meg a szükséglet konstataálásánál, hanem annak kielégítése érdekében is megtette már az előkészítő lépéseket. Körlevellel intézett a főispánokhoz, azzal a felhívással, hogy tagyennek jelentést arról, mely községekben szükséges vármegyék területén népiskolát állítani. A jelentések beérkezése s földolgozása után meg fogja állapítani a miniszter azt a részletes programot, melynek alapján a legközelebbi öt év alatt fokozatosan ezer új népiskola fog létesülni. Csongrád-megyében is felférne egy pár új népiskola, mert több községben — sajuos — még ma sincs jó iskola.

— **Kinek a kezdeményezésére történt az a bizonyos aláírás gyűjtése, mely Hegyi Antal visszahelyezését kéri?** Ezt megtudandó, a váci szentszék megbízásából az elmúlt héten városunkban időzött Agócs János félegyházi és Ullár István szentesi apátplébánosok és Korpás Pál szegvári plébános.

Pénz kormányozza a világot! Könnyű és biztos módot nyújt az együttműködéshez a m. kir. osztálysorsjátékban való részvétel, melynek főelárú-sítói Fehér Lajos és Társa Budapest, Gizellator 5. szanecsesorsjegyek legpontosabb szállításáról biztosítanak. A Fehér Lajos és Társa cég a legjobb hírnévnek örvend, ennél fogva ajánlatos, hogy a most kezdődő új sorsjátékhoz a megrendelésekről ezen cégnél idejekorán gondoskodjunk, miután a sorsjegykészlet a nagymérvű érdeklődés folytán apad. Egyebekben felhívjuk olvasóink figyelmét Fehér Lajos és Társa lapunkban foglalt mai hirdetésére.

Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltek, — fekete, fehér, és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, **Henneberg G. selyemgyárjai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.**

— Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Közigazdaság.

Hogy javítsuk fel tavasszal a fejlődésében hátramaradt búzát?

Cserben hagy bennünket néha az a régi közmondás, hogy: „ki mint vet úgy arat”. — Ezen meggyőződést szereztem magamnak két évvel ezelőtt akkor, midőn buza vetésem kasza alá került. Eleget tettem mindama követelményeknek, melyektől a jó aratás sikere függ, s ennek dazára oly rossz aratásom volt, minőre már régen emlékez. Mi volt az oka? Buza termésre egy száraz őszt következett, elannyira, hogy a megbokrósodásról szó alig lehetett; majd beálltak a nagy hidegek, melyek vetésemet jódarabig hótakaró nélkül találták, mikor pedig ez is megérkezett, volt belőle annyi, hogy két télre is elegendő lett volna. Mi sem természetesebb mint az, hogy az időjárás viszonyok ily kedvezőtlen alakulása következtében buza tábláim a legsiralmasabb képet mutatták.

Az elmúlt évben a kalamitások ismétlődésén, szomszédaim azt tanácsolták, hogy szántassam ki buzavetésemet, s vessek tavaszt helyébe, nehogy újból hiába állítsam aratóimat a búzába. A tanácsot kezdetben hajlandó voltam követni, de utóbb azon gondolatra jöttem, hogy egy jó boronálással s egy kis műtrágya használatával segítek bajomom.

A gondolatot tett és a reményt siker követte. Április hó első napjaiban chilisaléromot vásároltam s abból, a kötöttebb minőségű de elég jó erőben levő agyagtalajra katasztrális holdanként 40 kgramot elszórtam; elszórást után jó nehéz fogas boronákat állítottam be, s azokat a sorok irányában kétszer megjártam. A munka befejtével végig tekintve attól tartottam, hogy a fogas borona az egészet tönkre tette, mert zöld levél alig látszott. Egy áldásos eső után azonban csakhamar megváltozott vetésem kinézése. Ez erősen indult s néhány hét múlva oly szép fejlődést mutatott, hogy szomszédaim csodálkozására jártak.

Érdekesnek tartom felemlíteni, hogy ugyanekkor egy másik buza táblámat tavasszal ápolás nélkül hagytam; s míg az előbbiről holdanként 13 hektoliter arattam, addig az utóbbin a gyomok nagymennyiségben fölépette, s a fogasolás és műtrágyázás hiánya miatt természetesen csak 11 hektoliter volt.

A fentiekben vázolt eredmény készlet arra, hogy a fejlődésében elmaradott őszi brza vetések hasonló megjavítását gazdátársaim figyelmébe ajánljam. Egy dologra figyelmeztetem azonban még a gazdákat, s ez az, hogy az elszórt műtrágyát okvetlenül boronálják alá, s a boronálásnál ne kiméjék a vetést. A könnyű boronának feltett alkalmazása mit sem ér, ez kárba vesztett munka, mert nemcsak a gyomokat ki nem irtja, de a talaj felszínének megkérgegesedett, megcserepedett rétegét sem porhanyítja meg. Buzatáblám lejtősebb része, illetve domboldalos helye szolgáltatott nekem erre nézve példát, amennyiben e helyeken a vetés sokkal silányabb maradt.

A fogasboronának jól a talajba kell hatolni, mert csak ez esetben teszi azt porhanyóvá, s ekkor pusztítja ki a gyomokat.

A burgonyának egy veszedelmes betegsége.

A burgonya termelőket utóbbi években óriási csapás érte, akkor mikor a burgonya-veszedelmes betegsége, a burgonya vész fellépett. S e betegség nemhogy szűnőben volna, de folytonosan terjed, ugyanarra, hogy egyes vidékeken a burgonyatermelés már-már nem fizeti ki magát, s annak termelésével fel kell hagyni ott van Sáros-, Szepes-, Liptó-, Arva-, Abauj-, Gömörmegyék, ahol ezideig a burgonya képezte a legfontosabb termelési ágat, s ahol a burgonya termelésével mindinkább kezdenek felhagyni mert annak termelése ma már abszolút nem fizeti ki magát. Pedig hát ezzel a betegséggel szemben is lehet sikeresen védekezni, s kevés pénzszárazat, no meg egy kis utánjárás és fáradsággal biztosan védekezhetünk a burgonya vészszel szemben.

A burgonyavész, tudományos nyelven Pe-

ronospora infestens, egy penész gomba, mely a burgonya levél sejtjei között vékony fonalak alakjában nő s attól a növény tápláló anyagát nagy mennyiségben vonja el; nagyon természetes, hogy ez által az egész növény szenved, különösen a burgonya gumók fejlődése zavartatik, megfosztván azokat tápszereiktől, s a tápszereket részben gyűjtő levélzettől, aminek következménye, hogy a gumók elpusztulnak, elrothadnak. Fel lehet ismerni e betegséget arról hogy a levelek szélein barnás, majd később fekete színű foltok keletkeznek, melyek hamvas szürkés anyaggal vannak bevonva.

Ha megakarjuk előzni e betegség fellépését, már május hó elején hozzá kell fognunk a védekezéshez, mely rézgálicz oldattal permetezésből áll. Erre a célra bármely szőlőpermetező készülék használható, külön eszköz beszerzése tehát e célra nem szükséges. A használandó folyadék oly módon készül, hogy minden 100 liter vízhez 1½ kg. rézgáliczot s ugyanannyi meszet adunk s használat előtt a folyadékot jól felkeverjük. Ezen folyadékból 140—160 liter szükségeltetik egyszeri fecskekezésül katasztrális holdanként. Nem elegendő azonban csupán egyszer permetezni, hanem egy hó multával az első permetezés után ismételjük az eljárást, sőt ha nagyon nedves idő jár a második permetezés után két-három héttel harmadszor is permetezzünk.

A permetezésekre fordított összes kiadások — feltéve, hogy a rézgáliczot directe a gyárból vesszük — pl. a budapesti „Hungária” kénsav és vegyi ipari termékek gyárból — holdanként legfeljebb 5—6 forintba rúgnak, a mely csekély kiadással biztosíthatjuk burgonya termésünket.

CSARNOK.

A HAJNAL NÖRÉDÉSE.

Irta: Pásztor Árpád.

Álmát alussza még az éjszaka,
Szendén csillog sok ezer csillaga . . .
Alszik a föld, a tenger és a szél,
Az erdőkben nem rebben egy levél.
Az éji duvad is nyugodni ment . . .
Csend van ott fent és csend idelent.

Czak messze, messze . . . Távolságon,
Lobban ki egy-egy csillag hirtelen.
Sápadt fény rezg a ködös fátylon át,
Felrezzenti az alvó éjszakát.
Kilégnek lassan mind a csillagok,
Csupán csak a hajmalcsillag ragyog.
De nincsen lángja . . . Lassanként kihűl,
Megtörve, busan csillan messziről.
Sötét a föld . . . Ködös, sötét az ég . . .
Mindent belep egy fájó szürkesség.

Miért van az? Nem tudja senkisésem,
Néha, néha az emberi szíven
Erőt vesz egy bus, fájó érzelem,
Szürke fátylát ránk vonja csendesen.

Nincsen kedvünk hamvas sötét a mult,
Hítünk kégett lelkünk: megfakult.
Köröttünk nincs éj, napfény sem ragyog,
Nem vezetnek sugárzó csillagok.
Szívünk hervadt, mint őszi, tar vidék,
Köröttünk árnyék, álmos szürkesség . . .
Nem hánt semmi. Nem mozzgat semmi sem.
A halál árnya nyugszik a szíven.

Nem tart soká! Egy szellő utra kel
A szürkességbe életet lehel.
Ezer foszlányra oszlik szét a köd,
Rózsás fény gyullad ki a föld fölött
A keleti égboltnak peremén
Riborsán izzik . . . Talán a remény?
Halvány-vörös szín árad szerteszt,
Éledni kezd az erdő, völgy a rét,
Harmattól csillog minden kis levél,
A természet újra életre kel.
Minden mosolygó tiszta, fiatal,
Az erdőkben csendülve zeng a dal.
Kiszáll fészkekből a dalos madár.
Kicsalta őt az első napsugár,
Csapong! Csapong! Hiszen övé a lég,
A magos, tiszta, fénylő messzeség.
Dala mindég vidámabb, hangosabb
. . . És fűm az égen utra kel a nap.

A tiszán vegyes járatban közlekedő gőzhajók
MENETRENDJE.

1898. márczius hó 15-től

A hajók péntek kivételével mindennap járnak.

I.

Csongrád és Szeged között. (72 kilométer.)

Csongrádról indul	5 óra	—	percz	reggel.
Szentesről "	5 "	35 "	"	"
Csanyról "	6 "	20 "	"	"
*Mindszentről "	6 "	45 "	"	"
*) Algyőről "	8 "	10 "	"	"
Szegedre érkezik	9 "	—	"	"

Szegedről indul 2 óra 30 percz délután.

*) Algyőről "	3 "	40 "	"	"
*Mindszentről "	5 "	40 "	"	"
Csanyról "	6 "	10 "	"	"
Szentesről "	7 "	10 "	"	"
Csongrádra érkezik	7 "	45 "	"	"

II.

Szolnok és Csongrád között. (88 kilométer.)

Szolnokról indul	1 óra	30 percz	délután
T.-Várkonyról "	2 "	20 "	"
T.-Vezeinyről "	2 "	40 "	"
T.-Földváról "	3 "	05 "	"
**Ujkécskéről "	4 "	10 "	"
T.-K.-Inokáról "	5 "	—	"
*) T.-Ughról "	5 "	20 "	"
Csongrádra érkezik	6 "	40 "	"

Csongrádról indul	4 óra	15 percz	reggel.
*) T. Ughról "	5 "	45 "	"
T. K.-Inokáról "	5 "	20 "	"
*) Ujkécskéről "	7 "	10 "	"
T.-Földváról "	7 "	45 "	"
T.-Vezeinyről "	8 "	45 "	"
T.-Várkonyról "	9 "	05 "	"
Szolnokra érkezik	10 "	—	"

*) Csak ladik állomás.

**) A gőzösök Uj-Kécskén kötnek ki.

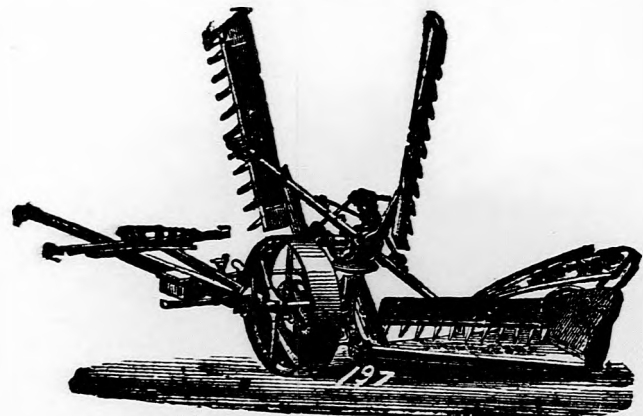
Hirdetéseket

jutányos áron vesz fel e lap
kiadóhivatala.

FEHÉR MIKLÓS

gépgyára

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-ÚT 23. SZÁM.

Ajánlja a m. k. államvasutak gépgyárában készült gőzcseplő garnitúrákat „Compound“ locomobilokat stb., raktáron tart mindennemű gazdasági gépet, földmívelési eszközt.

jól kijavított

locomobilokat és cséplőgépeket különböző gyártmány és nagyságban, ajánlja jól felszerelt gépműhelyét gépek javítására és malomszerelvények gyártására. Csereüzletek lokomobil és cséplőgépekre köttetnek.

Massey-Harris, elsőrangú

ARATÓ GÉP gyárának képviselése.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY
LEGSZERENCSEBB ESETBEN
1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeresemény
JEGYZEKE.
Legnagyobb nyeresemény legszerencsebb esetben
1.000,000 korona

A nyeresemények részletes beosztása a következő:

Kézpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	1 nyer. á	400000
1	1 " "	200000
2	2 " "	100000
1	1 " "	90000
1	1 " "	80000
1	1 " "	70000
2	2 " "	60000
1	1 " "	40000
5	5 " "	30000
1	1 " "	25000
2	2 " "	20000
3	3 " "	15000
31	31 " "	10000
67	67 " "	5000
3	3 " "	3000
432	432 " "	2000
763	763 " "	1000
1238	1238 " "	500
90	90 " "	300
31700	31700 " "	200
3900	3900 " "	170
4900	4900 " "	130
50	50 " "	100
3900	3900 " "	80
2900	2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**
melyek hat osztályban sorsoltnak ki.

A második nagy magy. kir. osztályosorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre **újbol** **50,000** nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereseményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, a mint már általánosan ismeretes, óriásiak.

Szíves mielőbbi megrendeléseknél eredeti sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és pedig:

egy egész I-ső oszt. ered. sorsjegyet 6. — frt
" fél " " " " " 3. —
" negyed " " " " " 1.50 "
" nyolczad " " " " " —.75 "

küldünk szét UTÁNVÉTTTEL, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A huzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos huzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. Amint ismeretes, a huzások a MAGY. KIR. KORMNY ELLENŐRZÉSE MELLETT nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett FŐRU DNKBAN az I. magy. kir. osztályosorsjátékban, a mennyiben már az előző osztályokban (az első öt osztályban) 100,000, 30,000, 5000, valamint számos 2000, 1000, 500 és 300 koronás nyereseményt nyertek főarudánkban, melyeket a szerencsés nyerőknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II. magy. kir. osztályosorsjáték I-ső huzásához a megrendeléseket mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osztály huzás előtt az első osztály sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály huzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelményekkel oly annyira, hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhattük.

Kérjük tehát a rendelményeket az első osztályhoz mielőbb, mindenestre azonban legkésőbb

április hó 29-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközését.

TÖRÖK A. ÉS TSA

a m. kir. szab. osztályosorsjáték főelárusítói
BUDAPEST, V., Váci-körút 4/A.

A legjobb, leghatékonyabb gyógyfűvekből a legmondosabban készítették, igen hatásosnak bizonyult emésztési nehézségeknél, nevezetesen étvágytalanság, savanyu böfögés, kábulás, hányás, testi- és gyomorhajónál, gyomorgörcs, a gyomornak étellel való túlterhelése, nyálkásodás, vértolulás, haemorrhodiák, női bajok, bélbetegségek, hypochondria és melancholia (emésztési nehézségek következménye) ellen; lehetővé teszi az emésztés működését, egészséges és tiszta vért csinál, a beteg testnek előbbi erejét és egészségét visszaadja. — Kitiűnő hatásánál fogva biztos és kipróbált háziszernek bizonyult és általános elterjedettégnek örvend a

Dr. RÓSA-féle Életbalzsam.

Megrendelhető! FRAGNER B. gyógyszer-tárában Prágában III. 203. sz.

I palack 50 kr., kettős palack I frt.

Postán küldve 20 krral több.

Ezer elismerő-írat megtekinthető.

Kapható 25 és 30 kros adagokban. Postán

küldve 6 krral több.

Számos elismerő levél.

Óvás!

Meggyőződünk, hogy ezen 30 év óta mindenütt ismert készítményt különféle módon hamisítják s azért kérek mindenkit, aki valódi balzsamhoz akar jutni, hogy határozottan a Dr. Rósa féle balzsamot kérje Fragner B. gyógyszer-tárától Prága s szigorúan ügyeljen hogy a göngyöletnek minden részén az itt látható védjegy legyen. A prágai házi kenőcs pedig csak akkor valódi, ha a doboz sárga érc fedelén: Prágai házi kenőcs, Fragner B. gyógyszer-tára kívül az itt látható törvényes védjeggyel van ellátva.

A dobozok piros színű utasításokba vannak göngyölve.

Elárusító gyógyszer-tárak: TÖRÖK J. és EGGER A. Budapest. — Helyben: VLADAR SÁNDOR gyógyszer-tárában kapható.

Főelárusító a készítő: **FRAGNER B.**

Apotheke »Zum schwarzen Adler« in Prag. Ecke der Spornergasse Nr. 203.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Ezen sorsjáték 6 osztályra osztott
össznyereménye a következő:

KORONA		KORONA	
1 jutalom nyeremény	á 600,000	1 nyeremény	á 25,000
1 nyeremény	" 400,000	7 "	" 20,000
1 "	" 200,000	3 "	" 15,000
2 "	" 100,000	31 "	" 10,000
1 "	" 90,000	67 "	" 5,000
1 "	" 80,000	3 "	" 3,000
1 "	" 70,000	432 "	" 2,000
2 "	" 60,000	763 "	" 1,000
1 "	" 40,000	1238 "	" 500
5 "	" 30,000	90 "	" 300

31700 nyeremény á 200 kor. 3900 nyeremény á
170 kor. 4900 nyeremény á 130 kor. 50 nyere-
mény á 100 kor. 3000 nyeremény á 80 kor. 2900
nyeremény á 40 kor., összesen**50,000 nyeremény**
13.160,000 kor. összegben.*A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben***E G Y M I L L I Ó K O R O N A.****BIHARI EDE**

MAGY. KIR. SZABADALMAZOTT

osztálysorsjáték

főelárusító helye.

Elküldök utánvétellel vagy a betétösszeg előleges beküldése ellen (postautal-
vánnyal vagy ajánlott levélben)

I. osztályú eredeti sorsjegyet

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolczad
6.— frt	3.— frt	1.50 frt	—75 kr.

A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeltek. A huzásjegy-
zékét mindjárt a huzás után felszólítás nélkül beküldöm.Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával meg-
bizott főelárusítóknak**Bihari Ede** BUDAPEST,
Kerepesi ut 20.

beküldeni.

Gummi és halhólyag**SIGI ERNEST**Bécs, I., Kärntnerstrasse 45,
Paris II, Rue Martel.

Arjegyzek ingyen es bérmentve.

1.000,000 Korona nyerhető.
Egy millióA 2-ik magy. kir. szabad.
osztálysorsjáték
ötven ezer nyereményének
jegyzéke.A játékterv 9. §. szerint a legnagyobb
nyeremény**1.000.000 Korona.**
Egy millióA nyeremények következőleg vannak
beosztva.

Nyeremények:	Korona:
1 á	600 000
1 "	400 000
1 "	200 000
2 "	100 000
1 "	90 000
1 "	80 000
1 "	70 000
2 "	60 000
1 "	40 000
5 "	30 000
1 "	25 000
7 "	20 000
3 "	15 000
31 "	10 000
67 "	5 000
3 "	3 000
432 "	2 000
763 "	1 000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200, 170 130
100, 80, 40	korona.

50,000 nyer. és **13.160,000** kor.
jutalom. ért.
melyek hat osztályban kisorsoltatnak.

A 2-ik magy. kir. szab.

osztálysorsjátékbana sorsolási program szerint egy millió koronát, tehát ha-
talmos összegű készpénzt nyer a legnagyobb nyeremény
a játékterv 9. §. szerint, ennél fogva ezen osztálysorsjáték
nagyon előnyös nyerési esélyeket nyújt; és pedig**100.000** eredeti sorsjegy
50.000 pénznyereményt.A sorsjegyek felének nyernie kell. Az összes 50,000
nyeremény a mellé álló jegyzékben fel van sorolva és
a kormány ellenőrzése mellett hat egymásután következő
rövid időközben kisorsoltatik, midőn is a nyert összeg
szerencsés nyerőnek készpénzben ki fizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő eredeti áron adunk el:

Egész	eredeti sorsjegy	6 frt — kr.
Fél	" "	3 " — "
Negyed	" "	1 " 50 "
Nyolczad	" "	0 " 75 "

Az összegnek postautalvánnyal való vételét után azon-
nal megküldjük a ruendes eredeti sorsjegyet az első huzás-
ban érvényes. Kívánatra utánvétellel is küldjük a sors-
jegyeket.Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti huzási
programot is megküldjük és minden huzás után vevőink
azonnal megkapják az eredeti huzási lajstromot.Gyakran ezreket kockáztatnak merész vállalatokba,
a midőn a kilátásba helyezett nyeremény nagyon kérdé-
ses. Ennél fogva kockázatosunk egy sorsjegy vételével
aránylag oly csekély összeget, a mely által hirtelen nagy
tőkét nyerhetünk.Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan el-
fogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendelmenyvel ne késünk
és kérjük azokat, elhetőleg azonnal, azonban mindenestre
legkésőbb f. évi május 11-ig hozzánk beküldeni.**Fehér Lajos és társa**a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusító.
BUDAPEST, Gizella-tér 5. szám.**NEM NAGY KRACH,**hanem tisztességes alapon vagyunk képesek
a következőleg felsorolt britannia-ezüst
készletet, mely 56 drbból áll, csak 6 frt
30 krnyi hallatlanul olcsó áron bárkinek
szállítani.

- 6 drb. finom britanniai asztali kés, valódi
angol pengével,
- 6 drb. amer. britanniai ezüst vella, egy
darabból
- 1 drb. amer. britanniai ezüst evőkanál,
- 12 " " " " kávéskanál,
- 2 " " " " levesmerő,
- 1 " " " " tejszerű,
- 6 " " " " tojás-serleg
- 6 " angol " " tálcza,
- 2 " igen hatásos gvertyatartó,
- 1 " teaszűrő,
- 1 " legfinomabb britanniai czukortartó,
- 3 " " gyümölcsés, porcel-
lán fogóval,
- 3 drb. legfinomabb gyümölcs-villa, por-
cellán fogóval,
- 6 drb. Victoria-tálcza.

56 drb. összesen csak 6 frt 60 krért.A fenti 56 drb. tárgyat birjuk csekély
6 frt 60 krért szállítani. A britanniai ezüst
keresztül fehér fém, mely az ezüst színt
25 évig is megtartja, a miért szavatolunk.
Ez a legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés**NEM CSALÁS,**kötelezem magam, hogy, ha az áru nem
tetszik; az érte fizetett pénzt visszaküldöm
A kinek evőkészlet hiánya van, rendelje
meg a valóban szép evőkészletet, mely
nagyon megfelelő lakodalmi és alkalmi
ajándéknak, vendéglősöknek s minden jobb
háztartás számára.**RIX SZÁLLÍTÓHAZA**(a tanegyesületi ház szállítója, bejegyzett
cég, mely fennáll 30 év óta.)**BÉCS, II/2 Praterstrasse 16.**Vidéki szállítványok az összeg előleges beküldése
mellett, vagy utánvétellel eszközöltnak.**Ehhez tisztító por 10 kr., láda 40 kr.****Csak az itt látható védjeggyel valódi.**Számítalan elismerő levél áll rendelkezé-
zésünkre.**Óvás!** A sok helyütt hirdetett csekélyebb értékű 44
drb evőkészlet nálunk 5 frtba kerül, mely azon-
ban nem ajánlható.BRITANNIA
SILBER